

דיני חג השבועות

מהגאון רבי צבי רותן שליט"א
רב המשולש ופסטורל אחיסמך

דיני שבועות: ערב שבועות | הדלקת נרות | תפילת מעריב | סעודת הלילה | ליל שבועות | ברכות השחר לניעור בלילה | תפילת שחרית | מגילת רות | קידוש בשבועות בבוקר | יעלה ויבוא בסעודה | ריקודים בחג | זמן הסעודה בשנה זו | לבישת בגדי שבת

דיני עירוב תבשילין: זמן עירוב תבשילין | במה עושים עירוב | הברכה והנוסח | המתארח בחג | זמן אכילת העירוב | דברים שאין עירוב מתיר

ערב שבועות

א. אין לעשות ניתוח, או תרומת דם, וכן בדיקות דם בערב שבועות, אם לא במקום צורך גדול. (רמ"א סוס"י תס"ח דבכל ערב יו"ט אסרו אטו ערב שבועות עי"ש)

ב. נוהגים לשטוח עשבים בחג השבועות בבית כנסת, ובבתים, זכר לשמחת מתן תורה שהיו שם עשבים סביב הר סיני

ג. יש ליטול ציפורנים בערב שבועות אף שחל ביום שישי, ויוצא שגוזז ביום ה', ובכל שבוע מקפידים שלא לגזוז ביום חמישי, מ"מ בערב יו"ט מותר ליטול.

דיני חג השבועות

הדלקת נרות

א. מדליקים נרות יו"ט מבעוד יום ואשה יכולה לברך שהחיינו בהדלקת נרות וכמו בכל יו"ט (ואין זה סתירה לתמימות).

ב. אם לא הדליקה נרות מבעוד יום יכולה להדליק ולברך עד לסעודה, ויש הנוהגות לכתחילה להמתין עד שחוזרים מבית הכנסת, ואז לברך ולהדליק.

ג. נשים שמברכות שהחיינו בשעת הדלקת נרות, אין להם לענות אמן בברכת שהחיינו בקידוש, דהוי הפסק בין ברכה לשתית הכוס. (אם רוצה לשתות מהכוס) דין זה הוא רק בשבועות, דבשאר ימים טובים כיוון שמתווסף עוד דינים, בפסח יש חיובי הלילה, בסוכות יש חיוב סוכה, ורק בשבועות אין עוד תוספת חיוב

ד. ביו"ט האוכל במקום אחד וישן במקום אחר צריך להדליק את הנרות במקום האכילה, דבמקום השינה אם יחסר לו נר יוכל להעביר אש, וא"כ אין לו צורך בהדלקה במקום השינה.

תפילת מעריב

א. נוהגים להתפלל בחג שבועות מאוחר, והטעם כדי שימי הספירה יהיו מ"ט יום תמימות, בטרם שיתפלל תפילת חג.

ב. אומרים בתפילה ובקידוש "את יום חג השבועות הזה, זמן מתן תורתנו".

ג. הישן בערב שבועות שינת קבע על מיטתו טוב שיכוון בברכת אהבת עולם בערבית, לצאת ידי חובה בברכות התורה, ולאחר התפילה מיד ילמד משהו, או יאמר אלו דברים ויברך.

סעודת הלילה

א. בקידוש מברכים שהחיינו, ואם לא בירך קודם שתית הכוס יברך אח"כ מתי שיזכור עד סוף יו"ט.

ב. יש הנוהגים לאכול בליל שבועות סעודה חלבית (אורחות רבינו ח"ב, תשובות והנהגות מועדים) כדי לקיים לאכול בשבועות מאכלי חלב, וי"א שאין נכון לעשות כן דמצווה לאכול סעודה עם בשר אף בלילי יו"ט.

ליל שבועות

א. מנהג ישראל להיות נעור כל לילה ולעסוק בתורה, ובשם האר"י כתבו שהנזהר בזה מובטח לו שישלים שנתו ולא יארע לו שום נזק, ויושב בטל כישן דמי.

ב. מי שער כל הלילה מותר לו לאכול ולשתות עד עלות השחר, ומ"מ אסור להתחיל לאכול פת יותר מכביצה מחצי שעה לפני עלות השחר, ולאחר עלות השחר אין לאכול כלל ומותר לשתות מים, ותה וקפה אם יש בהם צורך לתפילה.

ג. לגבי דין ברכה ראשונה ואחרונה למי ששותה במשך הלילה,

אם שותה מעט מעט פחות מרביעית, או ששותה שתיה חמה, (שאינ מברכים עליה ברכה אחרונה) אין צריך לברך לפני כל שתיה ושתיה, אלא כל זמן שהיה דעתו לשתות באותו מקום מועיל,

אם שותה רביעית שלימה בבת אחת יברך לפני כל שתיה ולאחריה ברכה אחרונה, אף שדעתו לשתות עוד במהלך הלילה. (ביאה"ל סימן ק"צ ד"ה אחר)

ד. מחצי שעה לפני עלות השחר אסור לילך לישון עד שיתפלל שחרית, ומי שעייף ורוצה לישון לפני התפילה צריך להעמיד שומר, שיעירו אותו לתפילה ולקריאת שמע.

ברכות השחר לניעור בלילה

א. בעלות השחר יש ליטול ידיו ג' פעמים, ומשום שרוח רעה שורה על הידים בסוף הלילה, אך לעניין ברכה כיוון שלא ישן צריך להכנס לבית הכיסא ונוגע במקום המטונף, ויטול ידיו ויברך, על נטילת ידים ואשר יצר.

ב. **ברכת אלוקי נשמה והמעביר שינה** למנהג אשכנזים אין לברך מי שלא ישן ולכן צריך לשמוע ברכות אלו מאחר, ולמנהג הספרדים מברכים ברכות אלו אף אדם שלא ישן, מכיוון שמברכים על מנהגו של עולם, ולפי זה שייך שיוציא בן ספרד את בן אשכנז בברכות.

ג. באופן שאדם יצא בברכות ידי חובה מחברו, כיוון שאין יכול לצאת ידי חובה מעצמו מחמת הספק ולכן אין צריך עשרה שישמעו יחדיו.

ד. **שאר ברכות השחר** (אשר נתן לשכווי, וכו' עד הנותן ליעף כוח) כל אחד יכול לברך לעצמו אחרי עלות השחר אעפ"י שלא ישן, ואם רוצה לצאת מאחר יתאספו עשרה יחדיו וישמעו ממנו, כיוון ש"א שאין יוצאים בברכות האלו באדם בקי אלא בעשרה.

ה. **ברכת הציצית** אין לברך על הטלית קטן שלבש כל הלילה, אבל אם לובש טלית גדול יברך עליה ויפטור את בה את הטלית קטן, או ישמע הברכה מאחר ויכוון לצאת ידי חובה.

ו. **ברכות התורה הניעור** כל הלילה לא יברך ברכות התורה בבוקר אלא ישמע הברכות מאחר ויענה אמן, ולאחר מכן יאמר בעצמו אלו דברים ויברך וכו'.

ז. אם אין לפניו מי שיוציאנו מותר לו להמשיך ללמוד ואין צריך להתבטל בשביל זה, ויכוון בברכת אהבה רבה לצאת ידי ברכות התורה, וילמד מיד לאחר התפילה.

ח. אם ישן בלילה על מיטתו אפילו בתחילת הלילה, מברך ברכות התורה תיכף כשקם ומסתבר שצריך לפחות חצי שעה על מיטתו, אך אם ישן על הסטנדר אפי' זמן רב לא יברך ברכות התורה, מכיוון שזה שינת עראי.

ט. מי שישן בערב שבועות ולא למד מיד אחרי מעריב, (דאם למד יכול לצאת ידי חובת ברכות התורה באהבת עולם) נחלקו רעק"א והחזו"א אם יכול לברך בבוקר ברכות התורה, דעת רעק"א והובא במשנ"ב דיכול לברך, ודעת החזו"א שגם באופן זה אינו יכול לברך בעצמו, אלא ישמע מאחרים.

תפילת שחרית

א. מי שנמנם באמצע ק"ש ואינו יודע איפה הוא אוחז, חוזר לתחילת הפסוק שמסופק בו אם אמר כהוגן.

ב. וכן בתפילת שמו"ע שאינו יודע איפה אוחז חוזר לתחילת הברכה שמסופק בה אם אמר כהוגן.

ג. בהלל צריך להיזהר לומר את כל ההלל, ואם דילג תיבה אחת או שקרא מילה אחת במשמעות שונה צריך לחזור ולקרוא משם ולהלן את כל ההלל. (שעה"צ תפ"ח ב)

מגילת רות

א. נוהגים לקרוא מגילת רות בחג השבועות קודם קריאת התורה, וי"א שאין מברכים על קריאתה, וי"א שכאשר קורא ממגילה כשירה שכתובה על קלף מברך על קריאת המגילה ושהחיינו.

ב. יחיד שלא שמע מגילת רות, או שנרדם באמצעה אי"צ ללכת ולשמוע את המגילה, משום דהוי חיוב על הציבור.

קידוש בשבועות בבוקר

הניעורים בלילה ועושים קידוש לאחר התפילה, כדי לקיים דין קידוש במקום סעודה צריך לאכול כזית מהמזונות עצמם ולא כולל המילוי שלהם, ולכן כאשר בשבועות אוכלים עוגות גבינה יש להקפיד שיהיה הכזית מהבצק בעצמו, ולא מהגבינה וכו'.

יעלה ויבוא בסעודת החג

א. אם שכח יעלה ויבוא בסעודת החג, צריך לחזור ולברך ברכת המזון.

ב. נשים ששכחו יעלה ויבוא ביו"ט של שבועות אין חוזרים בברכת המזון (רעק"א שו"ת סי' א')

ריקודים בחג השבועות

אעפ"י שאסרו חכמים לרקוד בשבת ויו"ט מ"מ נהגו בהרבה מקומות לערוך ריקודים בחג השבועות לכבודה של תורה ויש להם על מה שיסמכו, דהוי כמו ריקודים בשמחת תורה שהתירו לכבוד התורה.

זמן סעודת החג בשנה זו תשפ"ו

לכתחילה צריך לאכול את סעודת החג לפני שעה עשירית ואם נתאחר ולא סעד יאכל סעודה לאחר מכן, שעה עשירית בשעה 4:06

לבישת בגדי שבת

אין להחליף את הבגדי יו"ט לבגדי שבת משום זלזול בשבת, ובשבת בבוקר יכול ללבוש הבגדי שבת.

עירובי תבשילין

דיני עירוב תבשילין

כדי שיהיה מותר לבשל ולאפות מיו"ט לשבת צריך להכין מערב יו"ט עירוב תבשילין לכתחילה עושה את העירוב עם תבשיל להתיר הבישול ובפת כדי להתיר אפיה (וטעמו כיוון שהתחיל לבשל לפני יו"ט יברור מנה יפה לשבת, או שע"ז יזכור שאסור לבשל אף מיו"ט לחול)

השנה חל שבועות בערב שבת לכן צריך לעשות ביום חמישי קודם יו"ט עירוב תבשילין.

זמן עשית העירוב

א. יש להניח את העירוב בערב יו"ט ממש וליו"ט הזה בלבד, ויש להקל לעשותו ביום ד' בלילה.

ב. בדיעבד יכול לעשות את העירוב בברכה גם בין השמשות, (של יום חמישי) כל זמן שאינו וודאי לילה ועדיין לא התפלל מעריב, וי"א דאף אשה שהדליקה נרות כבר יכולה לעשות העירוב עד צאת הכוכבים.

במה עושים את העירוב

א. צריך לעשות עירוב בפת ובתבשיל, ואם עשה בפת בלא תבשיל אין זה עירוב כלל ואסור לו לבשל ולאפות מיו"ט לשבת, ואם עשה את העירוב מתבשיל לבד בלא פת אם לא נזכר עד שקידש היום יצא ומותר לו לאפות, ואם נזכר קודם חשיכה יעשה עוד עירוב בפת ובלא ברכה.

ב. התבשיל צריך להיות בכזית (ועיין במשנ"ב תפ"ו סק"א דלעניין דבר שמברכים עליו צריך שיעור של כחצי ביצה מפני הברכה).

ג. שיעור הפת לכתחילה צריך כביצה, ובדיעבד יצא אף בכזית ומשום הידור מצווה יקח לחם שלם או מצה שלימה

ד. התבשיל של עירוב תבשילין צריך להיעשות מכל דבר שדרך בני אדם ללפת בו את הפת, אך דבר שאין מלפתין בו את הפת לא יוצאים בהם, ואם עירב בהם לא יצא ידי חובתו.

ה. לכן לכתחילה צריך לערב עם דגים, ביצים, ירקות מבושלים, שהם מלפתין את הפת.

ו. התבשיל של עירוב תבשילין אין יוצאים בו אם הוא חי שאינו מבושל (כגון טונה, או ביצים חיים) אבל יוצאים בצלי, במבושל, ובכבוש.

ז. אין יוצאים בדג מלוח, ולא אמרינן מליח הרי הוא כמבושל.

ח. מותר לערב על פת ותבשיל אפילו שהם קפואים.

ט. לכתחילה יש לבשל את העירוב תבשילים לשם העירוב. (ביה"ל סעיף ו' ד"ה עדשים)

הברכה והנוסח שאומרים

א. ברכת עירוב תבשילין מברך באופן שעושה ביו"ט מלאכה ודאית ואפי' שיעשה רק מלאכה דרבנן יכול לברך.

ב. אפי' בישראל כל מאכליו בערב יו"ט חייב לערב בברכה, שהרי יהיה צריך לחמם את המאכלים לשבת או אם ירצה להניח מים בתוך תבשיל בכה"ג צריך לערב בברכה.

ג. אם יודע שאינו צריך לעשות שום מלאכה שמחייבו לעשות עירוב יעשה עירוב בלא ברכה.

ד. להדלקת נרות צריך לכתחילה לעשות עירוב תבשילין, אבל היות והוא במחלוקת הפוסקים לא יברך רק יאמר הנוסח בהדין וכו'.

ה. הנוסח בהדין עירובא יהא שרא לן למיפא ולבשלא ולאטמנא ולהדלקה שרגא ולמעבד כל צרכנא מיו"ט לשבת וכו' נאמר בלשון ארמי, ומי שלא מבין הלשון יאמר בלשון שמבין.

ו. אם מזכה גם לאחרים יאמר לנו ולפלוני ופלוני, וכן אם מזכה לבני העיר, אבל אם אין מזכה לאחרים ולא לבני העיר אין צריך לומר לנו ולכל ישראל הדרים בעיר הזאת.

המתארח בשבת

א. אורחים שאוכלים אצל בעל הבית או במלון, וכן זוג נשוי שמתארחים אצל ההורים, יש לפניהם כמה אפשרויות

א. או שיניח עירוב תבשילין לעצמו בלא ברכה ב. המארח יזכה לו את העירוב ע"י אחר (דווקא ע"י שכן או בן נשוי, ולא ע"י בנו ובתו שאינם נשואים וסמוכים על שולחנו) ג. כאשר מגיע לבית מארחו קודם כניסת יו"ט יגביה בעצמו את העירוב קודם הנחת העירוב ויהיה שותף בעירוב, ולאחר מכן יאמר המארח את הנוסח בהדין עירובא וכו'.

ב. גם לדין שכל אחד אומר בנוסח העירוב תבשילין לנו ולכל העיר הדרים בעיר הזאת אין הנוסח מועיל כלום כל זמן שלא מזכה ע"י אחר את התבשיל ואין רוב בני אדם יודעים זאת ואינם מקנים כלל וע"כ א"א לסמוך על סתם אדם אלא א"כ יודע בבירור שהקנו להם.

ג. לכתחילה צריך להקפיד שהעירוב תבשילין יהיה בתוך התחום ששוהה בחג ולכן כאשר נוסע מחוץ לעיר בערב יו"ט צריך לעשות את העירוב תבשילין במקום שבו יהיה בחג, או שייקח את העירוב תבשילין עמו, ובדיעבד אם עשה בביתו והניחו שם יכול לסמוך על העירוב שהניח בביתו.

זמן אכילת העירוב בשבת

- א. לכתחילה צריך שיהיו הפת והתבשיל עד אחרי שגומר להכין כל צורכי השבת ולהדליק את הנרות, ומצווה מן המובחר להמתין מלאכול את הפת של עירוב תבשילין עד סעודה שלישית, ובסעודה ראשונה ושניה להשתמש בו כלחם משנה.
- ב. אם התבשיל נאבד או נאכל קודם שתיקן צורכי השבת אסור לו לעשות מלאכה מיו"ט לשבת, (ובאופן זה יכול לסמוך באונס על עירבו של גדול העיר)
- ג. אם הפת נאכל או נאבד אין בכך כלום ויכול לבשל מיו"ט לשבת.

לעשות המלאכות בעוד היום גדול

ביו"ט ערב שבת יזהר להקדים הכנת המאכלים לשבת שיגמר הבישול בהם באופן שיוכל ליהנות בהם מבעוד יום, ובכה"ג אין איסור כלל דהרי ראוי לאוכלו ביו"ט עצמו, ואף שאר ההכנות שהותר לעשותן מיו"ט לשבת יעשה מבעוד יום כדי שיהנה מהם גם ביו"ט.

דברים שאין העירוב מתיר

א. נחלקו הפוסקים האם עירוב תבשילין מתיר רק צרכי הסעודה, או שמותר אף שאר מלאכות (וברמ"א בסימן תקכ"ח ס"ב אסר לעשות עירובי חצרות מיו"ט לשבת) לכן אסור לגלול את הספר תורה מיו"ט לשבת אף אם הניח עירוב תבשילין.

ב. לסדר את הבית מיו"ט לשבת, צריך לסדר בעוד היום גדול שאין ניכר שעושה כן רק לכבוד השבת, אלא שנהנה ממנו ביו"ט עצמו.

ג. להוציא את הפתילה שנשארה מהנרות של יו"ט לצורך הכנת נרות שבת, כיוון

שבזמנינו יש אור חשמל וא"כ הוי טלטול מוקצה כשמוציא את הפתילה ואין בזה צורך אוכל נפש לכן עדיף להוציא את הפתילה ע"י כפית או מזלג דהוי שינוי.

נתרם להצלחה ברוחניות של יהודית בת יעל ומשפחתה

לענג את החג עם פינוק מושלם!

בהזמנה מראש בלבד!

פינוק בארבעה טעמים

עוגת גבינה בארבעה טעמים [לז, ריבת חלב, לוטוס, קפה]

כל ריבוע בגודל 10X10 ס"מ 180 ₪ יש אפשרות להזמין חצי מהגודל 90 ₪

מגשים מתוקים חלביים

מוסים, עוגות גבינה אישיות, ארטיקים, חטיפי שוקולד כדורים אלפחורס....

מגשי עוגות לשמחות

מארזי פינוק אישיים

עוגות יומולדת

אין חמאה בלי עוגה

הדס. חוויה קונדיטורית כסתי נשכחת. קונדיטוריה מקצועית לאירועים, מסיבות, ימי הולדת ועוד... ב'הדס' שמים דגש על טריות, טעמים משובחים, עיצוב מרהיב וכמובן - שירות מהיר ואמין.

הדס ויספי רח' משה רבנו שכל אחיסמך, טוד

054-8420232 hadasv232@gmail.com

מבצע משניות ותהילים

לומדים 2 פרקי משניות או ספר מספרי התהילים אומדים

לע"נ מרת בילא הינדא לוי ע"ה בת רבי משה שיבדלחט"א ונכנסים להגרלה על פרסים יקרי ערך

לבנים
אופני הילוכים יוקרתית
קורקינט ענק
2 שוברים לחנות יפה נוף ע"ס 100 שקלים
שחמט דיגיטלי

לבנות
מצלמת אי קמרה
קורקינט ענק
2 שוברים לחנות פרינס ע"ס 100 שקלים
קוביה דיגיטלית

ההגרלה תערך מיד לאחר חג השבועות שמות הזוכים יפורסמו במקור מוסמך

יש להביא אישור מההורים עם שם, כתובת וטלפון לשבת גד 6 קומה ב' משפחת כהן

ניתן ללמוד יותר ולקבל כרטיסים ללא הגבלה

מאירים את השבת

מקבלים את השבת
מדליקים נרות לפחות 5 דקות לפני הזמן המופיע בלוח כרטיס להגרלה

מכבדים את השבת
לומדים בשולחן השבת הלכה מהלכות שבת או משנה ממסכת שבת כרטיס להגרלה

500 ₪ במזומן זוכה כל שבוע ב

תוצאות ההגרלה: יפורסמו באתר עד לשעה 20:00 | איך משתתפים: ממלאים טופס באתר המידע אחיסמך עד יום ב' בשעה 16:00

ניתן לקחת שותפות במיזם, לרפואה, להצלחה, ולהנצחה, **במל" 052-7693567 | או במייל sb7693567@gmail.com**

לע"נ הגאון רבי שמואל רבר זצוק"ל ב"ר אברהם אבא לע"נ האשה הצדקת נחמה אסנת ברגשטיין ע"ה ב"ר אלתר יהודה